

Debreceni Ítéltábla

Gf.III.30.057/2023/7.

A Debreceni Ítéltábla a Felszámoló szervezet (Cégjegyzékszám, cím, felszámolóbiztos: NÉV, korábban a előző felszámoló szervezet, cégjegyzékszám, cím) felszámoló szervezet meghatalmazása alapján eljáró Endrédi Ügyvédi Iroda (cím, ügyintéző: dr. Endrédi Attila ügyvéd) által képviselt Felperes „felszámolás alatt” (cégjegyzékszám, cím.) felperesnek – a dr. Mórocz István Attila ügyvéd (cím) által képviselt Alperes1 (cégjegyzékszám, cím.) I. r., Alperes2 (cím) II. r., Alperes3 (cím) III. r.; és az ifj. dr. Horváth Ferenc ügyvéd (cím) által képviselt Alperes4 (cím) IV. r. alperesek ellen szerződés érvénytelenségének a megállapítása és a jogkövetkezményeinek az alkalmazása iránti perében a Debreceni Törvényszék 2021. november 18. napján kelt 9.G.40.089/2022/16. számú ítélete ellen a felperes 18. sorszámu, az I. – III. r. alperesek 19. sorszámu (22. sorszám alatt kiegészített) fellebbezése alapján – az alulírott napon megtartott nyilvános fellebbezési tárgyaláson – meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, az I. – III. r. alperesek által a felperesnek egyetemlegesen fizetendő együttes első- és másodfokú perköltséget 12 700 000 (Tizenkétfélmillió-hétszázezer) Ft-ra felemeli.

Az I. – IV. r. alperesek a feljegyzett eljárási illeték megfizetésére egyetemlegesen kötelesek, az illetékfizetési kötelezettség az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 60. napon válik esedékessé.

Tájékoztatja az alpereseket, hogy az illeték megfizetése során a közleményben fel kell tüntetniük a jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot és a kötelezett adóazonosító számát.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A felperesnek a 2010. január 8-i megalakulásától kezdődően egyedüli tagja Tag1, vezető tisztségviselője 2012. február 29-ig Tag2 volt, aki a II. r. alperes fia, a III. r. alperes édesapja volt, továbbá 2020. szeptember 29-től 2021. szeptember 14-ig, haláláig az I. r. alperes vezető tisztségviselője.

A felperes vezető tisztségviselője 2012. február 29-től 2012. szeptember 1-ig Tag3 volt, majd a mai napig Tag1.

A 2016. október 24-én megalakított I. r. alperes 50%-os mértéket meghaladó szavazati joggal rendelkező tagja az alapítástól kezdődően 2020. szeptember 24-ig Tag4, az alapítástól kezdődően 2018. szeptember 10-ig Tag2, ezt követően 2020. szeptember 24-ig Tag5, majd 2020. szeptember 24-től halálának napjáig, azaz 2021. szeptember 14-ig egyszemélyes tagként Tag2. Az I. r. alperes vezető tisztségviselője 2017. március 3-ig Tag4, ezt követően 2020. szeptember 24-ig a III. r. alperes, akit 2021. szeptember 14-ig Tag2 követett.

A felperes felszámolását a Debreceni Törvényszék a 7.Fpk.510/2018/24. számú végzésével rendelte el, felszámolóként a korábbi felszámoló szervezetet jelölte ki. A felszámolási eljárás megindítására irányuló kérelem benyújtásának az időpontja 2018. december 20., a felszámolás kezdő időpontja 2019. április 2.

A felperes vezető tisztségviselője felhívás ellenére sem vette fel a felszámolóval a kapcsolatot, a társaság iratanyagát nem adta át, tevékenységet záró mérleget nem készített. A felszámoló a ... Járási Hivatal Földhivatali Osztályának 2019. szeptember 20-án kelt, 2019. október 4-én átvett leveléből szerzett tudomást arról, hogy a felperes és az I. r. alperes között 2018. február 12-én adásvételi szerződés jött létre a felperes tulajdonát képező, város1 külterület, ... hrsz. alatti ingatlanra.

A szerződésben a felek az ingatlan vételárát 80 000 000 Ft-ban határozták meg. Megállapodtak abban, hogy az I. r. alperes a vételárát úgy fizeti meg, hogy beszámítják az általa 2018. január 22-én átutalt 25 000 000 Ft vételárelőleget, a fennmaradó 55 000 000 Ft vételárrészt pedig a vevő 2018. április 12-ig fizeti meg az eladónak. A szerződésben a felperes a vételár teljes megfizetését megelőzően hozzájárult az I. r. alperes tulajdonjogának az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzéséhez.

A felek az adásvételi szerződést 2018. február 14-én módosították, a vételárhátralék fizetési határidejét 2019. február 28-ában határozták meg, a szerződés egyéb pontjait nem módosították.

A 2018. március 5-én felvett ún. kompenzációs jegyzőkönyvben megállapították, hogy a felperesnek öt, a megállapodásban konkrétan megjelölt számla alapján 19 931 000 Ft tartozása áll fenn az I. r. alperes felé, amelyet beszámítanak a vételárhátralék jogcímén fennálló I. r. alperesi tartozásba.

A felperes és az I. r. alperes 2018. május 3-án újabb megállapodást kötött két lejárt fizetésű határidejű számla alapján összesen 16 510 000 Ft beszámítására.

A felek a 2018. október 7-én megkötött újabb megállapodásban további 9 525 000 Ft összegű, két számla alapján fennálló lejárt tartozásnak a vételárhátralékba történő beszámításáról rendelkeztek.

Mindezek alapján az I. r. alperes a vételárból beszámítás útján 45 966 000 Ft-ot fizetett meg a felperesnek.

Az I. r. alperes a 25 000 000 Ft vételárelőleget, amelynek átvételét a felperes az adásvételi szerződésben már elismerte, 2018. január 22-én fizette meg, 23 700 000 Ft-ot átutalással, 1 300 000 Ft-ot pedig a felperes házipénztárába történő befizetéssel, bevételi pénztárbizonylat ellenében.

Ezen túlmenően az I. r. alperes 2019. január 10-én 1 034 000 Ft-ot, 2019. február 11-én 4 000 000 Ft-ot, 2019. február 28-án további 4 000 000 Ft-ot készpénzben fizetett meg a felperesnek a felperes házipénztárába, bevételi pénztárbizonylat ellenében.

[2] Az I. r. alperes a 2018. október 25-én kelt adásvételi szerződéssel az ingatlant 79 000 000 Ft vételárért a II. r. alperesnek értékesítette, amelyet a vevő úgy fizetett meg, hogy az I. r. alperes vételárkövetelését a felek beszámították a II. r. alperesnek az I. r. alperessel szemben fennálló összesen 82 000 000 Ft kölcsönkövetelésébe. A II. r. alperes a 2018. február 6-án kelt kölcsönszerződéssel 30 000 000 Ft-ot, a 2018. április 14-én kelt kölcsönszerződéssel újabb 30 000 000 Ft-ot, valamint a 2018. május 18-án kelt kölcsönszerződéssel 22 000 000 Ft-ot adott kölcsön az I. r. alperesnek, a kölcsönösszegek befizetéséről a szerződéskötések napján kiállított bevételi pénztárbizonylat tanúskodik.

A II. r. alperes az ingatlant a III. r. alperesnek ajándékozta, majd az ingatlanra a 2019. október 19-én benyújtott kérelem alapján bejegyezték a IV. r. alperes jelzálogjogát 110 000 Euró erejéig.

[3] A felperes a csődeljárásról és felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 40. § (1) bekezdés a) és b) pontjára, az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény (Inytv.) 62. § (1) bekezdés a) pont, ab) alpontjára, valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 5:9. § (1), 5:13. § (1) és (2) bekezdésére alapított – 2020. február 3-án benyújtott – kereseti kérelmében arra kérte kötelezni a III. r. alperest, hogy a város 1 ... hrsz. alatti ingatlant 15 napon belül adja a birtokába, kérte továbbá a ... Megyei Kormányhivatal ... Járási Hivatala Földhivatali Osztályának megkeresését annak érdekében, hogy a III. r. alperes tulajdonjogát, valamint a IV. r. alperes jelzálogjogát az ingatlan-nyilvántartásból töröljék, és a felperes tulajdonjogát az ingatlanra jegyezzék vissza. Kérte továbbá az I.-IV. r. alperesek kötelezését mindezek türése, és az I.-III. r. alperesek perköltségben történő marasztalását.

A BDT2018.3802. számú eseti döntésre hivatkozva állította, hogy a szerződés vagyonszökkentő hatása a beszámítás ellenére is fennáll. Nem vitatta az átutalt 23 700 000 Ft megfizetését, a házipénztárba történő befizetéseket azonban igen. Állította, hogy a felperes és az I. r. alperes között összefonódás áll fenn, mivel mindkét cég Tag2 befolyása alatt működött, ezért a rosszhiszeműségét és az ingyenességet a Cstv. 40. § (3) bekezdése alapján vélelmezni kell. Csatolta a Nemzeti Adó- és Vámhivatal ... Vámigazgatóságának a felperes egyes adókötelezettségek teljesítésére irányuló jogkövetési vizsgálatáról készült, 2019. december 29-én kelt jegyzőkönyvét. Az abban szereplő megállapítás szerint Tag2 egy korábbi ellenőrzés során elismerte, hogy a társaság tényleges döntéshozója és vezetője ő volt, ő alapította a felperest, az ügyvezetést pedig Tag1-nek azért adta át, mert ő el volt tiltva az ügyvezetéstől.

Szerinte a felperes rosszhiszeműségét igazolja az is, hogy a teljes vételár megfizetése előtt hozzájárult a tulajdonjog bejegyzéshez, továbbá ügyvezetője a felszámoló megkeresésére nem válaszolt, iratokat nem adott át. A hitelezők kijátszására irányuló szándékot igazolja az, hogy a szerződést röviddel a felszámolás elrendelése iránti kérelem benyújtását megelőzően kötötték, amikor a felperesnek már számítania kellett arra, hogy helyt kell állnia a hitelezői követelésekért.

Szerinte abból, hogy az ingatlan teljes vételárának megfizetését megelőzően a felperes hozzájárult a tulajdonjog bejegyzéséhez, az következik, hogy az I. r. alperes is tudott a hitelezők kijátszására irányuló szándékról. A felperes és az I. r. alperes összefonódását mutatja a 23 700 000 Ft-nak a szerződéskötést megelőző átutalása is, hiszen ilyen utalás független cégek esetében nem képzelhető el.

A házipénztárba befizetett vételárrészletekre vonatkozóan hivatkozott a bírói gyakorlatra (pl.: BDT2016.3572.), amely szerint, ha a vezető tisztségviselő közvetlen hozzátartozóval kötött ügyletek létrejöttét teljes bizonyító erejű magánokiratokkal kívánja bizonyítani, az ingyenesség vélelmének megdöntése érdekében a nyilatkozatok valóságát is bizonyítania kell.

[4] Az alperesek a kereset elutasítását kérték.

Az I.-III. r. alperesek vitatták, hogy a szerződés vagyonszökkenést okozott volna, és arra hivatkoztak, hogy a teljes vételár ki lett fizetve, 45 966 000 Ft kompenzációval, a további részlet pedig átutalással, illetőleg házipénztárba történő befizetéssel, amit okiratokkal igazoltak.

Álláspontjuk szerint a Cstv. 40. § (3) bekezdésében foglalt feltételek fennállása nem állapítható meg. Egyik társaság sem rendelkezik többségi befolyással a másikban, nem taggal vagy vezető tisztségviselővel kötöttek szerződést, és összefonódás sem állapítható meg, hiszen még abban az esetben, ha megállapítható lenne Tag2 meghatározó befolyása a felperesben, az I. r. alperesben ez nem áll fenn.

Hivatkoztak arra, hogy az ingatlan vételára a forgalmi értéknek megfelelő volt, hiszen a Nemzeti Adó- és Vámhivatal az illeték megállapítása során is a szerződésben rögzített 80 000 000 Ft-ot vette alapul, ezt a forgalmi értéket a felperes sem vitatta.

A II. r. alperes vitatta a Debreceni Törvényszék illetékességét, álláspontja szerint az alperesek lakóhelye szerinti törvényszék az illetékes. Nyilatkozott arról, hogy sosem volt tagja az I. r. alperesnek és a III. r. alperes az unokája.

A IV. r. alperes arra hivatkozott, hogy a felperes a keresetét elkésztette, a Cstv. 40. § (1) bekezdésében meghatározott, a tudomásszerzéstől számított 120 napon túl terjesztette elő.

[5] Az elsőfokú bíróság a 9.G.40.027/2020/57. számú ítéletével a keresetet elutasította.

A II. r. alperes illetékességi kifogását a Cstv. 40. § (1) bekezdése alapján aplainak találta.

Megállapította azt is, hogy a felperes az elektronikus úton benyújtott kereseti kérelmét a Ptk. 8:3. § (3) bekezdése, valamint a Pp. 612. §-a szerint a Cstv. 40. § (1) bekezdése alapján rendelkezésre álló 120 napos határidőn belül terjesztette elő. A felszámoló tudomásszerzésének a napja, 2019. október 4-e volt, ettől számítva a 120. nap 2020. február 1., amely szombati napra esett, így a keresetlevél az ezt követő első munkanapon, azaz 2020. február 3-án határidőben volt előterjesztve.

Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a vagyonszőkenés önmagában abból levezethető, hogy az I. r. alperes a vételár jelentős részét beszámítással rendezte. Azontúl azonban, hogy a megtámadott szerződés az adós vagyonának szűkenését eredményezte, a hitelezők kijátszására irányuló adósi szándékot nem látta megállapíthatónak pusztán amiatt, hogy a szerződést kötő hitelező beszámítással a teljes követeléséhez hozzájut, míg a többi hitelező a követeléséhez nem, vagy csak részben.

A perben a felperesnek azt kellett bizonyítania, hogy a szerződéskötés során a felperes szándéka a hitelezők kijátszására irányult, és az I. r. alperes erről tudott vagy tudnia kellett.

A felperes ebben a körben a Cstv. 40. § (3) bekezdésére hivatkozott, arra, hogy a felperes és az I. r. alperes egyaránt Tag2 befolyása alatt működött, ezért a rosszhiszeműséget vélelmezni kell. A perben becsatolt adóhatósági jegyzőkönyvet nem találta olyan bizonyítéknak, amely alapján a valóként elfogadáshoz szükséges bizonyossággal meg lehessen állapítani azt, hogy a felperes Tag2 befolyása alatt állt volna. Nem állapította meg azt sem, hogy Tag2-nek az I. r. alperesben többségi befolyása lett volna, ezért a Cstv. 40. § (3) bekezdésében foglalt feltételek hiányában nem lehetett vélelmezni a rosszhiszeműséget, illetőleg az ingyenességet.

A kereseti kérelemben jogcímként szintén megjelölt Cstv. 40. § (1) bekezdés b) pontja alapján – mivel a 40. § (3) bekezdésében foglalt ingyenesség vélelme nem alkalmazható – vizsgálta azt, hogy a felperes által előadott tények és a lefolytatott bizonyítás alapján megállapítható-e az ingyenesség vagy a feltűnően aránytalan értékkülönbséggel megkötött szerződés. A felperes nem vitatta, hogy az adásvételi szerződésben a felek által megállapított vételár az ingatlan való forgalmi értékének megfelel, de azt állította, hogy az I. r. alperes nem fizette meg a teljes vételárat. Ezzel szemben azonban az I. r. alperes okiratokkal igazolta, hogy a vételárat részben átutalással, részben házipénztárba történő befizetéssel, továbbá kompenzációval teljesítette.

Irrelevánsnak találta azt a felperesi hivatkozást, hogy ha a vezető tisztségviselő közvetlen hozzátartozójával kötött ügyletek létrejöttét teljes bizonyító erejű magánokiratokkal kívánja bizonyítani, az ingyenesség véelmének megdöntése érdekében a nyilatkozatok valódiságát is bizonyítani kell. Tekintettel arra, hogy az ingyenesség véelme nem alkalmazandó, így nem volt helye az ingyenesség véelme megdöntésének. Ezen túlmenően pedig a felperes és az I. r. alperes szerződése nem minősül a vezető tisztségviselőnek a közvetlen hozzátartozójával kötött ügyletnek, hiszen azt két gazdasági társaság kötötte, azok nevében két olyan vezető tisztségviselő, akik egymással semmilyen rokoni kapcsolatban nem állnak. Ezért a bevételi és kiadási pénztárbizonylatok csatolásával igazoltnak tekintette a vételárrészletek megfizetését. A Ptk. 6:49. § (1) bekezdése szerint a kötelezett pénztartozását úgy is teljesítheti, hogy a jogosulttal szemben fennálló lejárt pénzkövetelését a jogosulthoz intézett jognyilatkozattal a pénztartozásába beszámítja. Ennek alapján tehát a vételár beszámítással teljesített része is teljesítettnek minősül, ezért sem a szerződés ingyenességét, sem a szolgáltatás ellenszolgáltatás feltűnő értékaránytalanságát nem állapította meg.

[6] A Debreceni Ítéltábla a felperes fellebbezése alapján meghozott a Gf.III.30.005/2022/9. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. Megállapította, hogy 2 500 000 Ft feljegyzett fellebbezési eljárási illeték, a felperes oldalán 3 048 000 Ft, az I. – III. r. alperesek, mint együttes jogosultak oldalán 1 651 000 Ft, a IV. r. alperes oldalán 127 000 Ft másodfokú perköltség merült fel.

A Ptk. 8:2. § (4) és (5) bekezdése alapján megállapította: arra tekintettel, hogy az I. r. alperesnek az egyik tagja Tag2 volt, a másik tagja pedig a testvére, Tag4, Tag2 többségi befolyása az I. r. alperesben megállapítható. Az azonban nem volt megállapítható, hogy Tag2 a felperesben befolyással rendelkezett, mivel a NAV jegyzőkönyv, mint közokirat által igazolt árnyékvezetői státuszán kívül a felperesi a cégben nem volt tulajdonos. Az ítéltábla is arra az álláspontra helyezkedett, hogy a jelen perben a Cstv. 40. § (3) bekezdése szerinti vélelem nem alkalmazható.

Kifejtette, hogy a fellebbezés nem támadta az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását, hogy a perbeli szerződés vagyonszökkenést eredményezett a felperesnél, az I.-III. r. alperesek pedig fellebbezésük hiányában már nem vitathatták azt. A szerződés érvénytelensége körében ezért a szerződést kötő felek rosszhiszeműségét vizsgálta. A felperes rosszhiszeműségét igazoltnak találta, mert tisztában volt a szerződéskötéskor azzal, hogy a korábbi kötelezettségeit is csak az I. r. alperes által átutalt pénzeszközből tudja kiegyenlíteni.

A hitelezők kijátszására irányuló szándékot azonban nem találta megállapíthatónak amiatt, hogy a felperes a befolyt vételárrészből az ingatlanra bejegyzett jelzálogjogosultját, tehát egyik hitelezőjét elégitette ki. A felszámolás során bejelentett hitelezői igények vizsgálata alapján ugyanis látható, hogy a nyilvántartásba vett hitelezői követelések egyike sem volt biztosított követelés, ezért az első vételárrészből kielégített biztosított követelés kifizetése nem sértette a többi hitelező kielégítésének a lehetőségét.

Ezzel szemben alapot ad a hitelezők kijátszására irányuló felperesi szándék megállapítására az, hogy az I. r. alperes hitelezői követeléseit a felperes a perben támadott szerződés kapcsán kompenzációval kielégítette. Így van ez akkor is, ha a szerződés megkötése és a vételár részben kompenzációval történt kiegyenlítése idején a felperes még nem állt felszámolási eljárás alatt, és ezért még nem a Cstv. 57. §-ában meghatározott rangsor szerint volt köteles a vele szembeni követelések kielégítésére. A Cstv. 40. § (1) bekezdése azonban lehetőséget ad visszamenőlegesen is a jogszabályban meghatározott időtartam alatt kötött szerződések megtámadására, ha annak eredményeként valamely hitelező követelését teljesen, vagy annál

nagyobb összegben egyenlítik ki, mint amilyen összegben a vele azonosban csoportban található hitelező kielégítése megtörténhet.

Az ítéltábla megállapította, hogy a vételár részbeni kompenzálásáról szóló megállapodások megkötése időben nem sokkal előzte meg a felszámolási eljárás megindítása iránti kérelem előterjesztését. Így a felperes alappal hivatkozott arra, hogy az oldalán a hitelezők kijátszására irányuló szándék megállapítható. Ezt erősíti az a valóban nem szokásos gyakorlat, hogy a felperes a tulajdonjog bejegyzéséhez a teljes vételár megfizetését megelőzően hozzájárult.

Tag2-nek a felperesi társaságban betöltött árnyékvezetői tisztsége és az alperesben fennálló többségi befolyása alapján az ítéltábla azt is megállapíthatónak találta, hogy az I. r. alperesnek tudnia kellett arról, hogy a vételár részbeni beszámításával a többi hitelező igényének a kielégítését hiúsíthatja meg.

Mindezek alapján az ítéltábla megállapította, hogy a felperes bizonyította a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontjában írt feltételek fennállását. Mivel az elsőfokú bíróság nem végezte el a szerződés érvénytelensége jogkövetkezményeinek a levonása érdekében szükséges további vizsgálódásokat, ezért az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte.

Az elsőfokú bíróság feladatává tette a II.-IV. r. alperesek megszerzésének vizsgálatát, az azok alapjául szolgáló okiratok beszerzését. Előírta, hogy az elsőfokú bíróságnak a perfelvételi szaktól kell megismételnie az eljárást, és az anyagi pervezetés körében tájékoztatnia kell a feleket a II.-IV. r. alperesekkel szembeni kereset körében az őket terhelő nyilatkozattételi-bizonyítási kötelezettségről, majd a perfelvétel lezárása után a felek által rendelkezésére bocsátott bizonyítékokat értékelve kell valamennyi kereseti kérelem tárgyában újabb határozatot hoznia.

[7] Az elsőfokú bíróság a – megismételt eljárásban hozott – fellebbezett ítéletével kötelezte a III. r. alperest, hogy a Város1 .. kerület külterületi ... hrsz. alatti, 7039 m² alapterületű, kivett telephely megjelölésű ingatlant 15 napon belül adja a felperes birtokába.

Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. r. alperesnek 80 000 000 Ft-ot.

Megkeresni rendelte a ... Megyei Kormányhivatal ... Járási Hivatala Földhivatali Osztályát, hogy a város1 .. kerület külterület ... hrsz. alatti ingatlan 1/1-ed tulajdoni hányada tekintetében a III. r. alperes javára bejegyzett tulajdonjogot, valamint a IV. r. alperes javára bejegyzett jelzálogjogot törölje az ingatlan-nyilvántartásból, és egyidejűleg eredeti állapot helyreállítása címén az ingatlan 1/1-ed tulajdoni hányadára a felperes tulajdonjogát az eredeti ranghelyre jegyezze vissza.

Felhívta a ... Megyei Kormányhivatal ... Járási Hivatala Földhivatali Osztályát, hogy az általa meghatározott törléseket, illetve a felperes tulajdonjogának visszajegyzését azt követően végezze el, hogy a felperes igazolja, hogy a pénzfizetési kötelezettségének teljesítésére nyitva álló 15 nap elteltét követően 40 napon belül az I. r. alperes által bejelentett, a visszafizetendő vételárra vonatkozó hitelezői igényét nyilvántartásba vette, és azonos összegben visszaigazolta, vagy arról tájékoztatja a földhivatali osztályt, hogy az I. r. alperes a perbeli hitelezői igényét az említett határidőben nem jelentette be.

Kötelezte az I.-IV. r. alpereseket a felperes tulajdonjoga fentiek szerinti visszajegyzésének és a III. r. alperes tulajdonjoga, valamint a IV. r. alperes jelzálogjoga törlésének tülésére.

Kötelezte az I.-III. r. alpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 8 128 000 Ft perköltséget.

Kötelezte az I.-IV. r. alpereseket, hogy az állami adóhatóság külön felhívására fizessenek meg 4 000 000 Ft le nem rótt illetéket.

[8] Az ítélete indokolása szerint a megismételt eljárásban az anyagi pervezetés körében tájékoztatta a feleket arról, hogy a törlési per megindításának a Ptk. 5:187. §-ában foglalt feltételeit vizsgálja.

Megvizsgálta a II.-IV. r. alperesek jóhiszemű, ellenérték fejében történő szerzését, illetőleg azt, hogy a határozatot a felperes, illetve a felszámoló részére kézbesítették-e, a felperes vagy a képviselőjében eljáró felszámoló indíthatott-e pert.

A beszerzett okiratokból megállapította, hogy az I. és II. r. alperes 2018. október 25-én kötöttek adásvételi szerződést a perbeli ingatlanra. A tulajdonjog bejegyzésről a ... Megyei Kormányhivatal ... Járási Hivatala értesítette az I. és a II. r. alpereseket, de sem a felperes, sem a felperes felszámolója részére nem kézbesített határozatot, így a 2020. február 3-án előterjesztett kereseti kérelmet, mint törlési kérelmet a II. r. alperes tulajdonjogi bejegyzésének a hatályossá válásától, 2018. október 26-ától számított hároméves határidőn belül terjesztették elő.

Ennek alapján nem volt szükséges azt vizsgálni, hogy a II. r. alperes jóhiszemű ellenérték fejében jogot szerző harmadik személynek minősül-e, avagy sem. Nem vizsgálta ezért azt, hogy a vételár kompenzálassal történő megfizetése, illetve az, hogy a II. r. alperes az I. r. alperes ügyvezetőjének nagymamája, tagjainak édesanyja volt, ingyenessé teszi-e az I. és II. r. alperesek közötti szerződést, vagy esetleg megdönti a II. r. alperes jóhiszeműségét.

A III. r. alperes vonatkozásában, tekintettel arra, hogy nem vitatottan a II. r. alperessel kötött ajándékozási szerződéssel szerzett a perbeli ingatlanon tulajdonjogot, a jóhiszeműség és visszerhesség kérdése fel sem merült, így a III. r. alperest a Ptk. 5:187. §-ában megjelölt határidő nem védi.

A IV. r. alperes nem vitatta, hogy a törlési keresetet a Ptk. 5:187. §-ában megjelölt szubjektív határidőn, a jogszerzésétől számított négy hónapon belül nyújtották be.

Miután a Debreceni Ítéltábla megállapította a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt feltételek fennállását, ezért az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes és az I. r. alperes szerződése érvénytelen. Az érvénytelenség jogkövetkezményeként az eredeti állapotot visszaállította, a felperest kötelezte az I. r. alperes által megfizetett vételár visszafizetésére.

Az ingyenesség vélelmét nem találta alkalmazandónak, mivel a felperes és az I. r. alperes szerződése nem tekinthető a vezető tisztségviselőnek a közvetlen hozzátartozójával kötött ügyletnek, ezért a bevételi és kiadási pénztárbizonylatok csatolásával a készpénzben megfizetett vételárrészletek megfizetését igazoltnak tekintette. A beszámított vételárrészletek vonatkozásában – bár az megállapítható, hogy a beszámítás a felperes likvid vagyonát csökkentette – figyelembe vette azt, hogy a beszámítás egy legális, a Ptk. 6:49. § (1) bekezdésében szabályozott lehetőség. Miután az I. r. alperes megfizette a felperesnek a 80 000 000 Ft vételárat, ezért az eredeti állapot helyreállítása körében a felperes köteles azt az I. r. alperesnek visszafizetni.

Megállapította, hogy a további jogszerző II., III. és IV. r. alperesekkel szemben a felperesi keresetet kizárólag törlési keresetnek kellett tekinteni, mivel a felperes az eredeti állapot helyreállítását az érvénytelen szerződés jogkövetkezményeként csak az I. r. alperessel szemben kérhette. Ennek alapján rendelkezett a III. r. alperes tulajdonjogának és a IV. r. alperes jelzálogjogának törléséről.

Rögzítette, hogy mivel a felperes felszámolás alatt áll, ezért csak ennek az eljárásnak a sajátosságaira figyelemmel lehet és kell az érvénytelenség jogkövetkezményeit alkalmazni. Az eredeti állapot helyreállítása csak akkor valósulhat meg, ha a visszatérítés is kölcsönösen megtörténik. Az I. r. alperes oldalán pénzszolgáltatás (a kifizetett vételár visszakövetelése), a

felperes oldalán pedig dologszolgáltatás (tulajdoni igény) iránti igény áll fenn, a felperesnek kell a teljesítéssel elől járnia ahhoz, hogy a III. r. alperes tulajdonjogának és a IV. r. alperes jelzálogjogának az ingatlan-nyilvántartásból való törlése mellett a tulajdonjogát visszajegyezzék. Mivel a felperessel szembeni pénzkövetelés a felszámolási eljárásban hitelezői igénybejelentés útján érvényesíthető, ezért ennek megfelelően határozta meg a földhivatali osztály megkeresésének a tartalmát.

A pernyertes felperes perköltségének a megfizetésére az I.-III. r. alpereseket a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján egyetemlegesen kötelezte, a felperes jogi képviselőjének ügyvédi munkadíját az ítéltábla hatályon kívül helyező végzésében kifejtett számítás alapján határozta meg.

A felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt első- és másodfokú eljárási illeték megfizetésére is a Pp. 102. § (1) bekezdése alapján a pereszes alpereseket kötelezte egyetemlegesen.

[9] Az ítélet ellen a felperes és az I-III. r. alperesek fellebbeztek.

A felperes a fellebbezésében az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását, az I.-III. r. alperesek által fizetendő perköltség 12 700 000 Ft-ra történő felemelését, továbbá az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illeték viselésére kötelezését kérte.

Álláspontja szerint az – egyébként érdemben helyes – elsőfokú ítélet a sérti a Pp. 80. §-át és 83. § (1) bekezdését, annak a perköltség viselésére vonatkozó rendelkezése ellentétes a Debreceni Ítéltábla Gf.III.30.005/2022/9. számú végzése indokolásának a felek oldalán felmerült perköltséget megállapító részével. Sérelmezte, hogy az elsőfokú ítélet nem rendelkezik sem a per megindítását megelőzően felmerült költsége, sem pedig a megismételt elsőfokú eljárás során felmerült perköltsége viseléséről, és nem is indokolta meg, miért mellőzte az ebben a kérdésben való döntést.

Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság – ítélete indokolásából megállapíthatóan – kizárólag az első- és másodfokú (alap) eljárás vonatkozásában ítelt meg perköltséget, az ítéltábla által megállapított mértékben. A perindítást megelőzően felmerült felperesi költségek I.-III. r. alperesek általi viseléséről annak ellenére sem rendelkezett, hogy azt a Pp. 80. §-a alapján jogosult volt felszámítani, és a megbízási szerződés benyújtásával fel is számította, továbbá az ítéltábla a hatályon kívül helyező végzésében annak mértékét is meghatározta a felszámított 8 000 000 Ft + Áfa 20 %-ában, azaz 1 600 000 Ft + Áfa összegben.

Az elsőfokú bíróság annak ellenére nem rendelkezett a megismételt eljárás során felmerült perköltsége viseléséről sem, hogy azt a megismételt eljárás során 2 000 000 Ft + áfa összegben felszámította, és az ezzel kapcsolatos megbízási szerződésmódosítást csatolta. Az elsőfokú ítélet erre nézve sem tartalmaz indokolást.

Előadta, hogy a megismételt eljárás során nyilvánvalóan merültek fel költségei, figyelemmel arra, hogy az elsőfokú eljárást a perfelvételi szaktól kellett megismételni, így a jogi képviselőjének mindkét tárgyalási napon meg kellett jelennie. A jogi képviselője megjelenésével kapcsolatban felperesnél nem csupán a tárgyaláson való részvétel munkadíja, hanem a felperesi jogi képviselő székhelye (Város2) és Város1 közötti utazás költsége is felmerült. A felperesi jogi képviselő a megismételt eljárásban is fejtett ki érdemi jogi munkát, a tényállás tisztázása érdekében iratokat csatolt, az alperesi beadványokra, indítványokra észrevételeket tett, beadványokat terjesztett elő. Az így felmerült költségeket jogosult perköltséggént érvényesíteni.

A jelen fellebbezésével összefüggésben kizárólag a feljegyzett illeték viselésére kérte kötelezni az alpereseket.

[10] Az I.-II. alperesek a fellebbezésükben az elsőfokú ítéletnek a Pp. 383. § (2) bekezdés II. fordulata alapján történő megváltoztatását, a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérték.

A III. r. alperes fellebbezése csak a perköltség viselése alóli mentesítésére irányult.

Mindhárman kérték a meg nem fizetett illeték viselésére vonatkozó rendelkezések módosítását is akként, hogy pervesztességük esetén annak összegét teljes egészében az I. r. alperes viselje.

Az I. r. alperes álláspontja szerint a szerződés érvénytelensége körében a hatályon kívül helyező végzésben szereplő másodfokú bírósági jogi álláspont nem jelent ítélt dolgot, hiszen az ítéltábla végzése nem a Pp. 341. § (4) bekezdése szerinti közbenső ítélet, így nincs akadálya ebben a körben is érdemi fellebbezés előterjesztésének.

Érvelése szerint az adásvétel nem eredményezett tényleges vagyonsökkenést a felperesnél. A gazdálkodó szervezet vagyona aktívákból és passzívákból áll, abba beletartozik az a fizetési kötelezettség is, amely a szerződéskötés előtt a felperest terhelte az I. r. alperes irányába. Nyilvánvalóan nem eredményezhet vagyonsökkenést a vételár egy részének átutalás, illetve házipénztár útján történő megfizetése.

A vételár nagyobb részének a Ptk. 6:49. § (1)-(2) bekezdés szerinti beszámítás útján történő megfizetése sem eredményez tényleges vagyonsökkenést, ugyanis a beszámítással a felperes passzív vagyónának (kötelezettségének) mértéke csökken, tehát a pénzügyi egyensúly szempontjából ugyanaz az eredménye, mint a másik két fizetési módnak.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg a felek rosszhiszeműségét, mivel nem vizsgálta azt, hogy a jogügylet kapcsán a felperes mely hitelezői, milyen mértékű kielégítésben részesültek, és ehhez képest az utóbb bekövetkezett felszámolási eljárás során mely velük azonos csoportban található hitelező kielégítését hiúsítja meg a jogügylet. Ennek a hiányában az ezzel kapcsolatos általános megállapítás megalapozatlan és semmilyen perbeli bizonyítékkal alá nem támasztott.

Állította, hogy Tag2-nek a felperesnél betöltött árnyékvezetői tisztségére vonatkozó felperesi hivatkozás nem nyert bizonyítást, arra csak utalást tartalmaz a NAV 2019. december 18-án kelt jegyzőkönyve. Erre figyelemmel vitatta azt, hogy a jogügylet a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontjába és (3) bekezdésébe ütközne, és az a hitelezők kijátszásának szándékával kötöttet és így érvénytelen lenne.

Vitatta az eredeti állapot helyreállítására vonatkozó bírósági rendelkezés módját is, ugyanis az nincs összhangban a Ptk. 6:112. § (1)-(2) bekezdésében foglalt arányossági szabállyal, hiszen a felperes így nem téríti vissza a kifizetett vételárat és nem kerül helyreállításra a szerződéskötés előtti egyensúly, nem jut hozzá az általa kifizetett vételárhoz.

A III. r. alperes – mint az érintett szerződést kötő I. r. alperes akkori ügyvezetője – vitatta, hogy az általa képviselt társaságot a felperesi hitelezők kijátszásának a szándéka vezette, hiszen azt sem tudta, hogy a Tag1 által irányított felperesnek kik a hitelezői, illetve milyen követelésük van a felperessel szemben.

A II. r. alperes vitatta a törlési keresetnek vele szembeni megalapozottságát. Állította, hogy annak a feltételei vele, mint ellenérték fejében és jóhiszeműen szerző vevővel szemben nem állnak fenn.

Azt nem vitatta, hogy a Ptk. 5:187. §-a szerinti 3 éves jogvesztő határidő a megszerzése, illetve a keresetindítás között nem telt el, azonban a tulajdonosváltozással kapcsolatos határozat kézbesítésével kapcsolatos és az elsőfokú ítéletben szereplő jogi álláspontot igen.

Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú ítélet figyelmen kívül hagyja azt, hogy a felperes sem a felperes és az I. r. alperes, sem pedig az I. és a II. r. alperes között létrejött szerződések és tulajdonosváltás időpontjában nem állt felszámolás alatt, annak nem volt képviselője a felszámolóbiztos, tehát számára nem lehetett és nem is kellett kézbesíteni a felperes tulajdonjogát törölő és az I. és a II. r. alperes tulajdonjogát bejegyző földhivatali határozatot.

A felperes és az I. r. alperes, továbbá az I. r. és a II. r. alperes közötti adásvételi szerződéseket Ügyvéd ügyvéd készítette, akit a felek meghatalmaztak a földhivatali eljárásban történő képviselőre is. Ennek következtében mindkét jogügylet ingatlan-nyilvántartási átvezetését eredményező földhivatali határozatot az összes érintett fél (felperes, I. és II. r. alperes) a jogi képviselője útján átvette, tehát annak tartalmáról szabályszerűen értesültek. Ezt a tanúként meghallgatott ügyvéd is megerősítette.

A II. r. alperes tulajdonjogát bejegyző földhivatali határozat hatályossá válásának napjától, 2018. október 26-tól a felperes 2020. február 3-án történő perindításáig több mint 6 hónap telt el, így álláspontja szerint ezen okból kifolyólag is alaptalan a törlési kereset.

Állították, hogy a felperes javára megállapított perköltség összege eltúlzott és nincs arányban a kifejtett jogi képviselő mértékével.

Vitatták az egyetemleges kötelezést is, mivel a szerződés érvénytelenségével kapcsolatos keresetet a felperes az I. r. alperessel szemben terjesztett elő, annak a pertárgy értéke a 80 000 000 Ft szerződési érték és ehhez képest határozható meg a perköltség ügyvédi munkadíj része.

A II. és a III. r. alperessel szemben azonban a felperes túsre, illetve birtokba adásra vonatkozó keresetet terjesztett elő, amely a pertárgyérték szempontjából meghatározatlannak minősül, így az érintett alperesekkel szemben az Itv. 39. § (3) bekezdésének b) pontja szerint a pertárgy értéke 600 000 Ft-ban határozandó meg.

Erre tekintettel teljes alperesi pervesztesség esetén is megállapítható az, hogy egyes alperesek milyen mértékben lettek pervesztések, azzal, hogy a II. és III. r. alperesek pervesztességének aránya az I. r. alpereséhez képest 0,0075%, annak összege vonatkozásukban arányosan személyenként 60 960 Ft lenne azzal, hogy a megítélt perköltség ezt meghaladó része csak és kizárólag az I. r. alperest kell, hogy terhelje.

A III. r. alperes a megismételt eljárás során a vele szembeni birtokbaadási és törlési keresetet elismerte, de ezt az elsőfokú bíróság nem értékelte a perköltségviselés körében, így kérték az ő mentesítését a perköltség viselése alól.

Hiányolták, hogy a le nem rótt illeték tekintetében az elsőfokú ítélet nem tartalmaz rendelkezést arra, hogy az egyes alpereseknek ezt az összeget milyen arányban kell megfizetnie. Ezzel összefüggésben is fenntartották az ügyvédi munkadíj megosztásával kapcsolatos álláspontjukat.

[11] A felperes az ellenkérelmében az elsőfokú ítéletnek – a fellebbezésével nem érintett részében – a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján történő helybenhagyását kérte.

Álláspontja szerint az érdemben helyes, az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban figyelemmel volt az ítéltábla Gf.III.30.005/2022/9. számú végzésében foglaltakra. A tényállást a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján, azokkal összhangban állapította meg, az alapján okszerű, a vonatkozó jogszabályoknak megfelelő ítéletet hozott.

Álláspontja szerint az alperesek tévesen értelmezik az elsőfokú ítéletnek a felek rosszhiszeműségére vonatkozó helytálló megállapítását is: az eljáró bíróságok a körülményekből megalapozottan következtettek a felperes és I. r. alperes hitelezők kijátszására irányuló szándékára.

Hivatkozott arra, hogy Tag2 árnyékvezetői minősége megfelelően bizonyított, azt a NAV jegyzőkönyv – mint közokirat – megfelelően tanúsítja, azt a Debreceni Ítéltábla a hatályon kívül helyező végzésében is kétséget kizáró módon megállapíthatónak találta.

Az I. r. alperessel kötött szerződés a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontjába ütközik, ezért érvénytelen. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg az eredeti állapot helyreállításának a módját is, azt, hogy az I. r. alperes az igényét hitelezői igényként érvényesítheti a felperes felszámolási eljárása során. A felperesi vagyonban beállt csökkenés kizárólag az ingatlan visszajuttatásával orvosolható.

Iratellenesnek és rosszhiszeműnek tartotta a II. r. alperes fellebbezését, mivel a II. r. alperes tulajdonjogát bejegyző földhivatali határozatot neki, illetve felszámolójának nem kézbesítették, így az ő vonatkozásában nem a 6 hónapos, hanem a 3 éves határidőt kell figyelembe venni.

Nem vitatta, hogy a közte és az I. r. alperes, valamint az I. r. és a II. r. alperes közötti adásvételi szerződéseket Ügyvéd ügyvéd készítette, aki a földhivatali eljárásban történő képviselőre is rendelkezett meghatalmazással, így a tulajdonjog bejegyzéséről rendelkező földhivatali határozatokat az összes érintett fél képviselőjében átvette.

A II. r. alperes azonban szándékosan és rosszhiszeműen összemossa a két különböző jogügyletet és az abban érintett feleket. Kiemelte, hogy az ingatlan két különböző, eltérő felek által, eltérő időpontban megkötött szerződés következtében került a II. r. alperes tulajdonába, amely szerződések közül ő csak az első, a közte és I. r. alperes között 2018. február 12-én létrejött szerződésben vett részt szerződő félként. Ebből következően a tulajdonjogot bejegyző határozatok közül is értelemszerűen csak az ezen jogügyletkezhez kapcsolódó, 39581/2/2018.02.14. számú, 2018. február 14-én kelt határozatot kézbesítették neki a szerződést készítő ügyvéd útján. Hangsúlyozta, hogy a második, az I. r. és II. r. alperes között 2018. október 25-én létrejött szerződésben szerződő félként nem vett részt, így az ahhoz kapcsolódó, 2018. október 29-én kelt 76270/2/2018.10.26. számú határozatot nem kézbesítették neki, mivel az eljáró ügyvéd ebben az eljárásban őt semmilyen módon nem képviselte.

Alaptalannak tartotta a perköltség vonatkozásában előterjesztett alperesi fellebbezéseket is. Sem az elsőfokú ítéletben megállapított, sem a fellebbezésben megjelölt mértékű felperesi ügyvédi munkadíj nem eltúlzott, figyelemmel a per tárgyára, annak komplex jellegére, a pert megelőzően, illetve a per során kifejtett jogi munkára, különös tekintettel a tárgyalási napok és a felperesi beadványok számára, valamint arra is, hogy a perben mind az elsőfokú, mind pedig a másodfokú eljárás megismétlésére sor került/kerül.

Megalapozatlannak tartotta a III. r. alperesnek az egyetemleges kötelezés mellőzésére irányuló fellebbezési kérelmét is.

[12] A felperes fellebbezése alapos, az I. – III. alperesek fellebbezése alaptalan.

[13] Az ítéltábla megállapította, hogy a felszámolási bíróság az 1.Fpk.510/2018/84. számú végzésével a korábban kijelölt korábbi felszámoló szervezet helyett – a felszámoló szervezet nyilvántartásból történő törlésére figyelemmel – 2023. március 13-tól új felszámolóként a Felszámoló Szervezetet jelölte ki.

[14] Az ítéltábla a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 370. § (1) bekezdése szerint az elsőfokú ítéletet a fellebbezési kérelmekre, azok és az ellenkérelem korlátai között bírálta felül, elsődlegesen az I.-II. alpereseknek az elsőfokú bíróság döntését érdemben támadó fellebbezését bírálta el.

Az I.-II. r. alperesek alaptalanul hivatkoztak arra, hogy a Debreceni Ítéltábla Gf.III.30.005/2022/9. számú végzése az ítéltábla által abban elbírált kérdésekben nem kötötte az elsőfokú bíróságot, így alaptalanul támadták azt is, hogy az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálásánál a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontját alkalmazta.

A Pp. 386. § (2) bekezdéséhez fűzött Nagykommentár (uj.jogtar.hu) szerint „a Pp. nem mondja ki kifejezetten azt, hogy az elsőfokú bíróság az újabb eljárásban a másodfokú bíróság hatályon kívül helyező végzéséhez kötve van, de egyéb rendelkezéseiből, továbbá a perorvoslat céljából és a másodfokú bíróság funkciójából azonban ezt kell megállapítani.” Az ítélet hatályon kívül helyezésével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 1/2014. (VI.30.) PK vélemény 4. pontja és az ahhoz fűzött indokolás szerint a másodfokú bíróság által a megismételt eljárásban fogantatosítandó eljárási cselekményre adott utasítás perjogi értelemben kötelező az elsőfokú bíróság számára, ezek elmulasztása a megismételt eljárásban hozott ítélet ismételt hatályon kívül helyezését eredményező lényeges eljárási szabálysértésnek minősül. Az azonban nem valósít meg eljárási szabálysértést, ha az elsőfokú bíróság elvégzi a hatályon kívül helyező végzésben előírt eljárási cselekményeket, de ezt követően, azok alapján nem a hatályon kívül helyező végzésben kifejtett jogi álláspontot foglalja el, nem az ott előírt jogkövetkezményeket alkalmazza. A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság eltérhet a másodfokú bíróság által megállapított tényállástól is akkor, ha a megismételt eljárásban új tények, új bizonyítékok merülnek fel, amelyek megdöntik a másodfokú bíróság által megállapított tényeket.

A Debreceni Ítéltábla a Gf.III.30.005/2022/9. számú végzésében az alábbi jogkérdésekben foglalt el határozott álláspontot:

- 1.) A perben nem lehetett a Cstv. 40. § (3) bekezdése szerinti vélelmet alkalmazni, mert Tag2 nem rendelkezett befolyással a felperesben.
- 2.) Az elsőfokú ítélet nem fellebbezett megállapítása az, hogy a perbeli szerződés vagyoncsökkenést eredményezett a felperesnél.
- 3.) A felperes oldalán megállapítható a hitelezők kijátszására irányuló szándék (rosszhiszeműség).
- 4.) Tag2 felperesben betöltött árnyékvezetői tisztsége és az I. r. alperesben fennálló többségi befolyása alapján megállapítható, hogy az I. r. alperesnek tudnia kellett arról, hogy a vételár részbeni beszámítása megghiúsíthatja a többi hitelező igényének a kielégítését.
- 5.) A felperes bizonyította a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja szerinti feltételek fennállását.

Az elsőfokú bíróságnak azt írta elő, hogy az anyagi pervezetés körében a feleknek adott megfelelő tájékoztatást követően vizsgálja meg a II., III., IV. r. alperesekkel szemben a Cstv. 40. § (1a) bekezdésére és az Inytv. 62. § (1) bekezdés b) pontjára alapított keresetet.

Az elsőfokú bíróságnak ezért nem kellett, és nem is folytatott le bizonyítási eljárást az ítéltábla által már eldöntött kérdésekre (a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja alkalmazhatóságára) nézve. A 9.G.40.089/2022/4. számú tárgyalási jegyzőkönyvben rögzített tájékoztatása szerint a megismételt eljárásban a törlési pernek a Ptk. 5:187. §-a szerinti feltételeit vizsgálja, és ennek alapján tájékoztatta a feleket az őket terhelő bizonyítási érdekről. A megismételt eljárásban ezért nem merültek (és nem is merülhettek fel) olyan újabb tények és bizonyítékok, amelyek megdönthették volna a másodfokú bíróság által

megállapított tényeket, ennek hiányában viszont – az előzőekben kifejtett elvek alapján – az ítéltáblának a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja alkalmazhatósága (a vagyonsökkenés tényének, a felperes rosszhiszeműségének, és annak a megállapítása, hogy az I. r. alperesnek tudnia kellett a többi hitelező igénye kielégítésének megghiúsításáról) kérdésében elfoglalt álláspontja a megismételt eljárásban is kötötte az elsőfokú bíróságot.

Az ítéltábla ezért nem vizsgálta meg ismételten érdemben az I., II. r. alpereseknek a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja alkalmazhatóságát és a III. r. alperesnek az ügyvezetése idején az I. r. alperes rosszhiszeműségét vitató fellebbezési érveit.

[15] Az I., II. r. alperesek alaptalanul sérelmezték az eredeti állapot helyreállításának az elsőfokú bíróság által alkalmazott módját is.

A Cstv. 40. § (1) bekezdése alapján indított pereknek az a célja, hogy a per tárgyát képező vagyontárgy visszakerüljön az adós vagyonába, és a hitelezők kielégítésének alapjául szolgálhasson. A Cstv. 40. § (1a) bekezdése szerint a jogügyletek eredményes megtámadása esetén a Ptk. érvénytelen szerződésre vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni. Az érvénytelenség jogkövetkezményeként az elsőfokú bíróság a Ptk. 6:112. § (1), (2) bekezdései szerint a felperes által kért eredeti állapot helyreállításáról döntött. Ennek során azonban alkalmaznia kellett a Cstv. 38. § (3) bekezdését is, amely szerint a felszámolás kezdő időpontjától a gazdálkodó szervezet ellen a felszámolás körébe tartozó vagyonnal kapcsolatos pénzkövetelést csak a felszámolási eljárás keretében lehet érvényesíteni. Ez azt jelenti, hogy a visszajáró pénzszolgáltatást a másik szerződő fél közvetlenül nem kaphatja meg, azt a felszámolási eljárásban hitelezői követelésként kell bejelentenie, és mint ilyen nyerhet kielégítést a felszámolási eljárás befejezésével az adós vagyona felosztásakor.

Az elsőfokú bíróság ezért nem sértette meg a Ptk. 6:112. § (1), (2) bekezdéseit, az I. r. alperesnek visszajáró vételár összegét a szerződésben kikötött, igazoltan megfizetett összegben állapította meg, a visszafizetés módját pedig az időközben felszámolás alá került felperes felszámolási eljárására tekintettel a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően határozta meg.

[16] Alaptalanul támadta a II. r. alperes az elsőfokú ítéletet amiatt, hogy vele szemben alaposnak ítélte meg a törlési keresetet. E körben egyedül azt sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta azt, hogy a perrel érintett szerződések megkötése idején a felperes még nem volt felszámolás alatt, és mind a felperes és az I. r. alperes, mind az I. r. és a II. r. alperes közötti szerződéseket Ügyvéd ügyvéd készítette, a felek őt hatalmazták meg a földhivatali eljárásban való képviselőjükkel is, ezért a határozatoknak a jogi képviselő részére történt kézbesítésével (azok hatályossá válásával) megvalósult a felek tudomásszerzése is.

A felperes az ellenkérelmében helytállóan hivatkozott arra, hogy az ő és az I. r. alperes 2018. február 12-én létrejött adásvételi szerződésével kapcsolatos földhivatali eljárás nem azonos az I. és a II. r. alperes 2018. október 25-én kelt adásvételi szerződése alapján lefolytatott földhivatali eljárással. Bár mindkét eljárásban a szerződést kötő feleket Ügyvéd ügyvéd képviselte, az I. és a II. r. alperes szerződése szerinti tulajdonosváltás ingatlannyilvántartási bejegyzéséről szóló határozat átvételénél ő a felperest nem képviselte, azaz a felperes tudomásszerzése nem állapítható meg ez utóbbi földhivatali határozat vonatkozásában. Az elsőfokú bíróság ezért helyesen határozta meg a Ptk. 5:187. § utolsó előtti mondata szerint a törlési per megindítási határidejét.

[17] A III. r. alperes alaptalanul sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a perköltségviselésről hozott döntésénél nem értékelte azt, hogy a megismételt eljárásban elismerte a felperes követelését, ezért kérte a perköltség viselése alóli mentesítését. A Pp. 86. § (1) bekezdése abban az esetben teszi lehetővé azt, hogy a pervesztes fél költségét az ellenfele térítse meg, ha a fél a perfelvételi szakban a vele szemben érvényesített jogot és kérelmet az arra vonatkozó védekezésének előterjesztése nélkül elismeri, és a perre nem adott okot. A jelen per 9.G.40.027/2020 számon indult, majd az ítéltábla hatályon kívül helyező végzése alapján 9.G.40.089/2022 számon a perfelvételi szaktól kezdve megismételt eljárás volt. A 9.G.40.027/2020 számon folyamatban volt eljárásban az I. és III. r. alperesek képviselőjében eljáró jogi képviselő a 17. sorszámú ellenkérelemben érdemben vitatta a felperes keresetét, bizonyítási indítványt is előterjesztett, így – mivel az az eljárás is a jelen fellebbezett ítélettel befejezett eljárás része volt – a Pp. 86. § (1) bekezdése szerinti költségviselési szabály alkalmazásának a feltételei vele szemben nem állnak fenn. Megjegyzi az ítéltábla, hogy az I. és a III. r. alperesek jogi képviselőjének a III. r. alperes nevében tett, a 9.G.40.089/2022/15. számú tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalt nyilatkozata – amely szerint a III. r. alperes nem ellenzi a kereset teljesítését abban az esetben, ha a kereset jogalapja az I. és a II. r. alperesek vonatkozásában megáll –, mint feltételes elismerő nyilatkozat szintén nem felel meg a Pp. 86. § (1) bekezdésében megkívánt, a vele szemben érvényesített jog és kérelem teljes körű elismerésének.

[18] Az I. – III. r. alperesek alaptalanul sérelmezték a perköltség összegét és az annak viselésére egyetemleges kötelezésüket is.

A jelen per alperesei a Pp. 36. §-a szerinti úgynevezett kényszerű pertársaságot alkotnak, mivel a perbeli jogvita a perben állásuk nélkül nem volt eldönthető: a bíróságnak a II. és a III. r. alperesek elleni, a tűrésre, illetve a birtokbaadásra kötelezésre irányuló kereseti kérelem alapján szükségképpen vizsgálnia kellett nem csak a felperessel szerződést kötő I. r. alperes jogszerzését, hanem a további szerződő felek szerződéseit is, ezért a II., III. r. alperesekkel szembeni kereset alapján számított pertárgyérték is a szerződésekkel érintett ingatlan (ellen)értékével egyezik (Pp. 21. § (2) bekezdés a) pontja). A pernyertes felperes perköltségének a megfizetésére ezért az elsőfokú bíróság helyesen, a felperes kérelmével egyezően, a Pp. 87. § (1) bekezdésének megfelelően kötelezte egyetemlegesen az I.- III. r. alpereseket.

[19] A felperes alappal sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban tévesen alkalmazta az általa felszámított perköltség meghatározásánál a Debreceni Ítéltábla Gf.III.30.005/2022/9. számú végzése indokolása szerinti elszámolási módot, amelynek a „módszertanát” a felek a jelen másodfokú eljárásban nem sérelmezték, az összecszerűségét azonban az I.-II. r. alperesek igen.

A felperes az elsőfokú bíróságon 9.G.40.027/2020 számon indult eljárásban 8 000 000 Ft + Áfa ügyvédi munkadíjat számított fel perköltségként, amely összeg a jogi képviselővel kötött megbízási szerződésnek a megbízás tárgyát és a megbízási díjat meghatározó rendelkezései szerint magában foglalta a jogi képviselőnek a követelés peren kívüli behajtása érdekében a pert megelőzően és a másodfokú eljárásban kifejtett ügyvédi tevékenységének a díját is. A Pp. 80. § szerint a perköltség a félnél – a perben vagy azt megelőzően – a jog perbeli érvényesítésével okozati összefüggésben és szükségképpen felmerült minden költség. A megbízási szerződésben kikötött 8 000 000 Ft + Áfa megbízási díj tehát a peres eljárást megelőzően, majd a 9.G.40.0127/2020. számon lefolytatott elsőfokú eljárásban és a Gf.III.30.005/2022 számon folyamatban volt másodfokú eljárásban kifejtett ügyvédi

tevékenység díját fedezte. A felszámított összeget az ítéltábla arányban állónak találta a pertárgy értékével és a jogi képviselő által kifejtett ügyvédi tevékenységgel.

A megismételt eljárásban a felperes 3. sorszám alatt csatolta a 2022. június 27-én kelt „ügyvédi megbízási szerződés és tényvázlat kiegészítése” elnevezésű megállapodást, amelyben megbízta a jogi képviselőjét a megismételt eljárásban való képviselésével, és ennek a díját 2 000 000 Ft + Áfa összegben határozták meg, amelyet a felperes költségjegyzék benyújtásával a Pp. 81. (1) bekezdése szerint fel is számított. Az elsőfokú bíróság ezért tévedett, amikor a megismételt eljárásban meghozott ítéletében a felperes jogi képviselőjének ügyvédi munkadíjaként csupán az eredetileg kikötött 8 000 000 Ft 50%-át, valamint a Debreceni Ítéltábla végzésében megállapított 3 048 000 Ft-ot ítélte meg, és nem a pert megelőző eljárásra eső 1 600 000 Ft + Áfa, valamint a megismételt eljárásra felszámított 2 000 000 Ft + Áfa összeget.

A felperes alappal hivatkozott arra, hogy mivel az elsőfokú bíróságnak az eljárását az ítéltábla iránymutatásának megfelelően a perfelvételi szaktól meg kellett ismételnie, ezért az alapeljárásra felszámított 4 000 000 Ft + Áfa ügyvédi díj 50%-ában meghatározott megbízási díj nem minősül eltúlzottnak annak ellenére sem, hogy a megismételt eljárásban az elsőfokú bíróságnak egyes, az ítéltábla hatályon kívül helyező végzése indokolása szerint már eldöntött kérdéseket nem kellett ismételt vizsgálnia és értékelnie. Az ítéltábla ezért az I. – III. r. alpereseknek a felperes részére fizetendő perköltség mérséklésére irányuló kérelmének nem adott helyt.

[20] Mindezek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdés III. fordulata alkalmazásával részben megváltoztatta, az I.-III. r. alperesek által a felperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét 12 700 000 Ft-ra felemelte, és az I. – IV. r. alperesek illetékfizetési kötelezettségét akként pontosította, hogy egyetemlegesen kötelesek megfizetni az első- és a másodfokú eljárás feljegyzett eljárási illetékét. Az illetéktörvény időközben történt módosítása folytán rögzítette, hogy az illetékfizetési kötelezettség az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 60. napon válik esedékessé, az illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára kötelesek megfizetni. Tájékoztatást nyújtott a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megtérítéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésében meghatározottakról is.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

[21] Az I.-III. r. alperesek mind a saját fellebbezésük, mind a felperes fellebbezése vonatkozásában pervesztesek lettek a másodfokú eljárásban is, ezért a másodfokú perköltségüket maguk tartoznak viselni. A III. r. alperes fellebbezése csak a perköltség viselése alóli mentesítésére irányult, a II. r. alperes teljes személyes költségmentességben részesült. A felperes másodfokú perköltségként csak a fellebbezési eljárási illeték összegének a megfizetésére kérte az alperesek kötelezését, azonban mivel az Itv. 51. § (1) bekezdése szerint az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése miatt megismételt eljárásban a fél mentesül az illeték ismételt megfizetése alól, ezért az ítéltábla előtti jelen másodfokú eljárás illetéke viseléséről nem kellett rendelkeznie.

Debrecen, 2023. június 29.

Dr. Görög Attila s.k. a tanács elnöke, Cogoiné Dr. Boros Ágnes s.k. előadó bíró, Dr. Riczu András s.k. bíró

